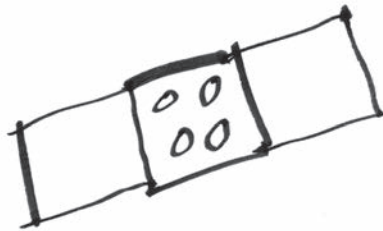

PRUTSERS
& pechvogels

Tosca Menten · Jozua Douglas

PRUTSERS & pechvogels

OVER HISTORISCHE MISSEERS

ILLUSTRATIES GEERT GRATAMA

ISBN: 978 90 00 37389 5

ISBN: 978 90 00 37390 1 (e-book)

NUR: 282, 283

© 2020 Tosca Menten & Jozua Douglas

© 2020 Omslagafbeelding, illustraties en typografie: Geert Gratama

Voor deze uitgave:

© 2020 Van Goor, Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Amsterdam

i.s.m. Uitgeverij De Fontein, Utrecht

www.de-leukste-kinderboeken.nl

www.uitgeverijdefontein.nl

www.toscamenten.nl

www.jozuadouglas.com

www.geertgratama.nl

tekst: Tosca Menten en Jozua Douglas

illustraties en typografie: Geert Gratama

grafische verzorging: Atelier van Wageningen

vormgeving omslag: Marieke Oele

Museumgids

Beste bezoeker,

Hartelijk welkom bij de tentoonstelling Prutsers & Pechvogels in ons Rijksmuseum voor Hostirische Oenen.

Deze tentoonstelling is tot stand gekomen door een samenwerking tussen het Rijksmuseum voor Hostirische Oenen en het Nationaal Pechvogel Kabinet. Het NPK heeft daarvoor een aantal portretten in bruikleen gegeven, en dat vinden we heel moedig.

Deze museumgids voert u langs de portretten en taferelen die voor deze tentoonstelling speciaal zijn uitgekozen door Tosca Menten en Jozua Douglas, zelf niet geheel onbekend binnen het prutsersgenre. De twee kinderboekenschrijvers van De Gouden Grijs verzamelden met enorm veel plezier achtergronden, verhalen, anekdotes en weetjes bij de schilderijen in de tentoonstelling.

‘Prutsers en pechvogels zijn veel boeiender dan helden. En grappiger!’ aldus de schrijvers.

Speciaal voor deze tentoonstelling schilderde de

hedendaagse portretschilder Geert Gratama hun twee portretten in een toepasselijke hysterische sfeer. Geert Gratama is bepaald geen prutser en zijn portretten zijn ter extra versiering afgedrukt op het schutblad van deze gids.

Wij wensen u veel plezier bij de tentoonstelling!

Dries Loten,
directeur RHO

Karima Ama-Iamai,
directrice NPK

NB De uitgezogen portretten en taferelen herkent u aan de speciale Prutsers & Pechvogels-tentoonstellingsstempel bij de schilderijen.

Handig om te weten

Ons museum is dagelijks geopend van 9.00 tot 18.00 uur. Gezien het grote aantal prutsers en pechvogels dat ons museum dagelijks bezoekt is ons museum drempelloos.

De EHBO-kisten op iedere etage in het trappenhuis worden elke dag aangevuld. Daar bevinden zich ook de drie rode noodknoppen. Deze zijn speciaal voor deze tentoonstelling voorzien van een Gouden Grijs.

Suggesties voor opname van een portret (of uw eigen portret) in ons museum kunt u deponeren in het ideeënbusje bij de garderobe*. Beschrijvingen met foto's verdienen de voorkeur.

*Het beschikbaar stellen van uw portret is op eigen risico, vorige maand is een aantal unieke portretten per ongeluk meegegeven met het grof vuil.

Wie de prutser
niet eert
is de held
niet weert

Inhoud

Eppo Hødehøde	11
Jane en Janet Vanderbilt	21
De haardief	35
De slag bij Azincourt	78
Fritz Wiener	87
Teuns Smurriesmeer	97
Gerardus Gerritszoon	133
Het oudje	139
De grote stroopoverstroming van Boston	154
Jukka Hakkinen	162
Een heel vreemd mailtje	169
De bemanning van de Albatros	195
Teuns Wondersmeer	202
Jozua Douglas	239
Tosca Menten	244
Slotwoord	248

Eppo Hødehøde

1904 - 1974

Portret in bruikleen van het Nationaal Pechvogel Kabinet

Eppo Hødehøde

De Zweedse Eppo Hødehøde uit Amsterdam kon uitzonderlijk goed speerwerpen. Hij wist daar alleen niks van, want hij had nog nooit een speer in zijn handen gehad. Hij hield niet van atletiek, een speer was een wapen en wapens vond hij eng.

Maar op een warme dag in juli 1928 kwam hij op een bijzondere manier achter zijn talent. Dat lijkt hartstikke leuk, maar er kwam juist een hoop narigheid van.

Precies tijdens de finale van het speerwerpen op de Olympische Spelen in 1928 liet hij zijn hond Wodan uit op het veldje naast het stadion. Precies op het moment dat Wodan een mooie drol draaide, deed

atleet Boris Wrozdikov zijn laatste worp. Het was een wereldworp en Boris' speer vloog als een speer over de tribunes heen het stadion uit.

Dat had zelfs Boris niet verwacht en hij keek hem stomverbaasd na. 'Hij vliegt ervandoor,' riep hij, bijna beteuterd.

Maar het publiek begon te juichen.

'Hij gooit hem naar de maan!'

'Dat is een wereldrecord!'

'Olympisch goud!'

'Je hoeft niet eens te meten!'

Maar de drie scheidsrechters vonden van wel en zo gewichtig mogelijk renden ze met hun meetlinten het stadion uit.

Natuurlijk was de speer niet naar de maan gevlogen, dat zou pas echt lastig meten zijn geweest. De speer was vlak achter Wodan in het veld geland, dwars door zijn staart en recht in de drol. Eppo en Wodan waren zich rot geschrokken en Wodan was zo wild in Eppo's armen gesprongen, dat Eppo achterover was gevallen.

Eppo ontstak in woede, en nog voor de scheidsrechters bij hem waren, rukte hij de speer uit de drol en smeed hem terug het stadion in.

'Hier! Vangen!' riep hij.

De toeschouwers in het stadion zagen de speer weer terugkomen en helemaal naar de andere kant suizen.

'Wat een worp!' riepen ze.

‘Het is een boemerangspeer!’

‘O nee...’

De speer dook omlaag en tot ontzetting van het publiek spiesde hij het been van de net vertrokken 800 meter-loopster Tahika.

Er werd gegild en geschreeuwd en gejammerd. Ambulancebroeders renden naar Tahika en bewakers renden naar buiten. Vijf minuten later was Eppo Hødehøde opgepakt en meegenomen naar het politiebureau. Daar werd hij beschuldigd van poging tot moord met voorbedachten rade.

Nu was Eppo Hødehøde goudeerlijk, hij had in zijn hele leven alleen nog maar vliegen kwaad gedaan. Maar hij was ook driftig, en hij kon beslist niet tegen onrecht. Hij schold en tierde en blafte nog harder dan Wodan. Samen met de hond belandde hij in een cel.

‘Ik wil een advøcaat!’ schreeuwde hij. ‘En Wødan øøk! We willen twee advocaten!’

Die kregen ze en er kwam een rechtszaak waarin ook Tahika en Boris Wrozdikov moesten opdagen.

De rechtszaak was meteen de volgende dag, met tolken, een handjevol journalisten en geen publiek, omdat iedereen in het stadion zat om geen meter van de finale van de 100 meter sprint voor mannen te missen.

De bijeenkomst verliep chaotisch, want iedereen schreeuwde en de tolken konden het maar nauwelijks bijhouden.

Tahika was gelukkig niet zwaargewond, maar haar advocaat eiste zeven jaar gevangenisstraf wegens poging tot moord op de hardloopster.

De advocaat van Eppo eiste juist onmiddellijke vrijlating. Hij eiste bovendien ook een gouden Olympische medaille. 'Bij meting is gebleken dat Eppo Hødehøde de speer maar liefst 14 meter en 73 centimeter verder had gegooid dan de winnende Boris Wrozdikov,' betoogde hij.

'Dat is belachelijk,' protesteerde de advocaat van Boris. 'Zo ver kan iemand helemaal niet gooien. Ik eis een onderzoek naar gebruik van doping bij Eppo Hødehøde.'

'En ik wil ook wat zeggen,' zei de advocaat van Wodan. 'Wodans staart heeft gebloed. Daar moet iemand voor bloeden.'

De rechter luisterde aandachtig en gaf alle verdachten en slachtoffers één minuut spreekrecht om eruit te komen. Dat maakte het er niet beter op, want iedereen begon te schelden en te schreeuwen en te blaffen, en het was maar goed dat niemand een speer had.

'Ik gøøide alleen maar terug!' briepte Eppo. 'En toen gøøide ik het verst, dus die medaille is vøør mij.'

‘Jij deed niet eens mee,’ snauwde Boris. ‘Als je niet meedoet, is een speer geen speer, maar een moordwapen.’

‘Ik heb helemaal niemand vermoord!’

‘Maar wel mijn droom!’ riep Tahika. ‘Jij hebt mijn Olympische droom vermoord!’

‘En jij mijn record!’ briepte Eppo. ‘Je moet gewoon uitkijken waar je loopt. Ik klaag je aan voor het verhinderen van het gooien van een Olympisch